

ಎರಡು ಕಥೆಗಳು

ಅಭಿನವ

ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ನವಸಾಕ್ಷರ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ

ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಶ್ರೀ ಲಾಕೋಸ್ ವಲ್ಲತರ್ಯೆ ಐ. ಎ. ಎಸ್.

ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಲೋಕಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ

ಉನ್ನತ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀಯುತರಾದ

ಹಾ. ಮಾ. ನಾಯಕ

ಎಚ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ

ಜಿ. ನಾರಾಯಣ

ಎಲ್. ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್

ಶಾಂತರಸ

ಕೆ. ವಿ. ಸುಬ್ಬಣ್ಣ

ಗೊ. ರು. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ

ಪಿ. ಎಸ್. ಶಂಕರ್

ಶಿವಶಂಕರ ಹಿರೇಮಠ

ಆರ್. ಎಸ್. ರಾಜಾರಾಮ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಲ್. ಜಿ. ಸುಮಿತ್ರ

ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿ

ಶ್ರೀಯುತರಾದ

ಎಸ್. ಜಿ. ನಾಗಲೋಟಿಮಠ

ಕೆ. ವಿ. ನಾರಾಯಣ

ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆ

ಕರೀಗೌಡ ಬೀಚನಹಳ್ಳಿ

ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ

ಸಿ. ಆರ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್

ಬಿ. ಎ. ಶ್ರೀಧರ

ಲಿಂಗದೇವರು ಹಳೆಮನೆ

ಭ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ

ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರರಾವ್

ಭಕ್ತಪ್ರಿಯ

ಎಂ. ಪಿ. ಪರಮಶೇಖರಯ್ಯ

ಶ್ರೀಮತಿ ಉಷಾ ರಾಂಕುಮಾರ್

ಲೋಕಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ
ನವಸಾಕ್ಷರ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲೆ - ೭೧

ಎರಡು ಕತೆಗಳು

ಅಭಿನವ

ಪ್ರಸಾರಾಂಗ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಹಂಪಿ-೫೮೩ ೨೧೧

ERADU KATHEGALU : By Abhinava. Published by The Director of Prasaranga,
Kannada University, Hampi - 583 211, KARNATAKA.
First Impression 1994, Pp. i i + 26, Rs. 8.00.

© Kannada University 1994

ಸಂಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿ

ಎಚ್. ಎಸ್. ಶ್ರೀಮತಿ

ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ರಚನಾ ವಿಭಾಗ

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಪ್ರಸಾರಾಂಗ

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಹಂಪಿ - ೫೮೩ ೨೧೧

ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ

ಕೆ. ಮಕಾಳಿ

ಬೆಲೆ : ರೂ. ೮.೦೦

ಮುದ್ರಕರು

ಗುರುದತ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್

೯೧, ೪ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ೧ನೇ ಮೇನ್

ನ್ಯೂ ಟೆಂಪರ್‌ಯಾರ್ಡ್ ಲೇಔಟ್

ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆ,

ಬೆಂಗಳೂರು ೫೬೦ ೦೨೬

ಎರಡು ಕಥೆಗಳು

೧. ಚತುರ ನಜೀರ

ಒಂದಾನೊಂದು ದೇಶ. ಅಲ್ಲೊಂದು ಊರು. ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು. ಅಣ್ಣ ಹಮೀದ, ತಮ್ಮ ನಜೀರ. ಬಹಳ ಬಡವರು. ದುಡಿಯುವ ಆಸೆಯೇನೋ ಅವರಿಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ದಾರಿ ಯೋಚಿಸದಿದ್ದರೆ ದಿನ ಕಳೆಯುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ದಿನ ಅಣ್ಣ ಹೇಳಿದ: "ನೋಡು, ನಾನು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಹುಡುಕುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಮನೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಿರು."

ತಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲೇ ಉಳಿದ. ಅಣ್ಣ ಕೆಲಸ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಟ. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದ ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೊಂದು ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅವನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟವನು ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತ. ಅವನ ಮನೆ ತುಂಬಾ ದೊಡ್ಡದು. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜಮೀನು ಸಹ ಇತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನ ದುಡಿದರೂ ಮುಗಿಯದಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಆ ಶ್ರೀಮಂತನಿಗೆ ದುರಾಸೆ: ಹೆಚ್ಚು ಆಳುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು
ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆಳುಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡಬೇಕಲ್ಲ

ಹಮೀದ ಮತ್ತು ನಜೀರ - ಸಹೋದರರು

ಎಂಬ ಚಿಂತೆ. ಆದರೆ ಕೆಲಸಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಆದಷ್ಟೂ ಕಡಿಮೆ ಆಳುಗಳಿಂದ
ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ತೆಗೆಯುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದೇ ಸದಾ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗಾರರು ಇದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಅನುಕೂಲಕರವಾದ
ಕಾನೂನುಗಳಿದ್ದವು. ಯಾವುದೇ ಮಾಲೀಕ ದಿನಕ್ಕೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ
ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ, ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಇಂತಿಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು
ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಅಂದರೆ, ಮಾಲೀಕನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣ ಹಾಗೂ ಕೂಲಿಯವನು
ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸದ ಅವಧಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮೊದಲೇ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
ಆ ಪ್ರಕಾರವೇ ಇಬ್ಬರೂ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹಮೀದ ಶ್ರೀಮಂತನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ. ಜಮೀನಿನ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ
ಸುಗ್ಗಿಯವರೆಗೆ ಇರು ಎಂದ ಶ್ರೀಮಂತ. ವಸಂತದ ಮೊದಲ ಕೋಗಿಲೆ ಕೂಗಿದಾಗ

ನಿನಗೆ ನನ್ನ ಕೆಲಸದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಎಂದು ಸೇರಿಸಿದ. “ನೋಡು ಕೋಪತಾಪಗಳಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು ಬೇಡ. ನಾನು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ನೀನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ರೇಗಬಾರದು. ಇದನ್ನು ಇಬ್ಬರೂ ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಯಾರು ಇದನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ದಂಡ ಕೊಡಬೇಕು. ನೀನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ರೇಗಿದರೆ ನೀನು ನನಗೆ ಸಾವಿರ ಹೊನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ನಾನು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ರೇಗಿದರೆ ನಾನು ನಿನಗೆ ಸಾವಿರ ಹೊನ್ನು ಕೊಡುವೆ” ಎಂದು ಮಾತು ಜೋಡಿಸಿದ ಶ್ರೀಮಂತ.

“ಆದರೆ ನನ್ನ ಬಳಿ ಹಣವೆಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು?” ಹಮೀದ ಕೇಳಿದ.

“ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ನೀನು ನನ್ನ ಬಳಿ ಬಿಟ್ಟಿಗೂಲಿ ಮಾಡು” ಎಂದ.

ಹಮೀದನಿಗೆ ಚಿಂತೆಯಾಯಿತು. ಈ ತಕರಾರಿನ ಕೆಲಸವೇ ಬೇಡ ಎಂದುಕೊಂಡ. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ “ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ನಾನು ರೇಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಏನು ಬಂದೀತು? ಹಾಗೊಮ್ಮೆ ಬಂದರೂ ಹಲ್ಲುಕಚ್ಚಿ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದುಬಿಟ್ಟರಾಯಿತು. ಮಾಲೀಕನು ಸಹನೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭವೇ ಹೆಚ್ಚು. ಆಗ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ನಾನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇನು? ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಡುವುದೇಕೆ” ಎಂದುಕೊಂಡ.

ಮಾಲೀಕನ ಶರತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿದ.

ಮರುದಿನ ನಸುಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹಮೀದನನ್ನು ಜಮೀನಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ ಮಾಲೀಕ. “ನೇಗಿಲನ್ನು ಒಯ್ಯಿ, ಕತ್ತಲಾಗುವವರೆಗೂ ಉಳು” ಎಂದ.

ಹಮೀದ ಬಿಡುವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ದಿನ ಉಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆಗೆ ದಣಿದು ಸಾಕಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದ.

“ಹಾಗೇನಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತೀರಾ ಆಯಾಸವಾಗಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಒಂದಿಷ್ಟು ಕುಳಿತು ಮತ್ತೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಹೋಗುವೆ” ಎಂದ ಸಪ್ಪಗೆ.

ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ದುಡಿದ. ಚಂದ್ರನೂ ಮುಳುಗಿದ. ಆದರೇನು? ಸೂರ್ಯನು ಹುಟ್ಟುವ ಹೊತ್ತಾಯಿತು!

“ಧತ್! ದರಿದ್ರ ಕೆಲಸ! ದರಿದ್ರ ಸಂಪಾದನೆ” ಹಮೀದ ಗೊಣಗಲಾರಂಭಿಸಿದ.

ಎಲ್ಲಿದ್ದನೋ ಮಾಲೀಕ. ಎದುರಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದ!

“ಖಂಡಿತ ನಿನಗೀಗ ಕೋಪ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಒಪ್ಪಂದ ಮರೆಯಬೇಡ. ನೀನು ನನಗೆ ಸಾವಿರ ಹೊನ್ನು ಕೊಡು. ಅಥವಾ ಬಿಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ನನ್ನಲ್ಲಿ ದುಡಿ” ಎಂದ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಕಣ್ಣು ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾ.

ಹಮೀದನಿಗೆ ದಿಕ್ಕೇ ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ಹಣ ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಇಂತಹ ಮಾಲೀಕನಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವುದು! ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಸುರಿಸಬೇಕಷ್ಟೆ! ಕೊನೆಗೆ ಅವನು ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣಕ್ಕೆ ಸಾಲಪತ್ರ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ. ಬರಿಗೈಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದ.

ಅಣ್ಣನ ಮುಖ ಕಾಣುತ್ತಲೇ ನಜೀರನಿಗೆ “ಓ, ಏನೋ ವಿಪರೀತವಾದದ್ದು ನಡೆದಿದೆ” ಎನ್ನಿಸಿತು.

ಅಣ್ಣನ ಕೈಹಿಡಿದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ. “ಏನಾಯಿತು” ಎಂದ.

ಹಮೀದ ತಾನು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟಂದಿನಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವವರೆಗೆ ನಡೆದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ. “ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಯುವವರಿಗೆ ಎಂಥಾ ಮೋಸ ನೋಡು” ಎಂದು ಬೇಸರ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡ.

“ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಣ್ಣ. ಈ ಸಲ ನೀನು ಇಲ್ಲಿದ್ದು ಮನೆ ನೋಡಿಕೋ. ನಾನು ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಹುಡುಕುವೆ” ಎಂದು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದ ನಜೀರ.

ಅಣ್ಣನು ಹೋಗಿದ್ದನಲ್ಲ, ಅದೇ ಮಾಲೀಕನ ಮನೆಗೆ ಹೋದ ತಮ್ಮ. ಮಾಲೀಕ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟ. ವಸಂತದ ಮೊದಲ ಕೋಗಿಲೆ ಕೂಗುವವರೆಗೂ ಕೆಲಸಕ್ಕಿರಬೇಕು ಎಂದ. ಜೊತೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಹೂಡಿದ ತಂತ್ರವನ್ನೇ ಹೂಡಿದ. ‘ಮಾಲೀಕ ಕೋಪಗೊಂಡರೆ ಅವನು ಸಾವಿರ ಹೊನ್ನನ್ನು ಕೆಲಸಗಾರನಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲಸಗಾರ ಕೋಪಗೊಂಡರೆ ಅವನು ಸಾವಿರ ಹೊನ್ನನ್ನು ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೊನ್ನು ಕೊಡಲು ಆಗದಿದ್ದರೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಬಿಟ್ಟಿಯಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕು.’

“ಸಾವಿರ ಹೊನ್ನು ಸಾಲದು ಸ್ವಾಮಿ. ಇದನ್ನು ಎರಡು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಏರಿಸೋಣ. ನಾನು ಬಿಟ್ಟ ದುಡಿಯಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ ಆ ಅವಧಿಯನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಏರಿಸೋಣ. ಆಗದೇ?” ಎಂದ ನಜೀರ

ತನ್ನ ಬಲೆಗೆ ಈ ಮಿಶ್ರ ಎಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಎಷ್ಟೊಂದು ಲಾಭ ಎಂದು ಉಬ್ಬಿದ ಶ್ರೀಮಂತ. ತನ್ನ ಮಿಷಿಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ,

“ಸರಿ, ನಾಳೆಯಿಂದಲೇ ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸು” ಎಂದ.

ಮರುದಿನ ಬೆಳಗಾಯಿತು! ಸೂರ್ಯ ಮೇಲೇರಿದ. ಮೇಲೇರುತ್ತಲೇ ಹೋದ. ನಡುಹಗಲಿನ ಸಮಯವೂ ಆಯಿತು. ನಜೀರ ಸುಖವಾಗಿ ಗೊರಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ ಮಲಗೇ ಇದ್ದ!

“ಏಯ್! ಏಳಯ್ಯ. ಸೂರ್ಯ ನೆತ್ತಿಗೆ ಬಂದ. ನಿನಗಿನ್ನೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಹೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಗುಡುಗಿದ.

“ಕೋಪ ಬಂತೇ ಸ್ವಾಮಿ?” ಎಂದ ನಯವಾಗಿ ನಜೀರ.

“ಛೇ!ಛೇ! ಹಾಗೇನಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ತಡವಾಯಿತಲ್ಲವೇ ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ” ಗಲಿಬಿಲಿಗೊಂಡ ಧಣಿ.

“ಬಿಡಿ ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿದೆ. ಜಮೀನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರಾಯಿತು” ನಜೀರ ರಾಗ ರಾಗವಾಗಿ ಹೇಳಿದ.

ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಮೈ ಮುರಿಯುತ್ತ ಎದ್ದ. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೊರಡುವ ತಯಾರಿ ನಡೆಸಿದ.

“ಏನಯ್ಯ? ಒಂದಿಷ್ಟು ಚುರುಕಾಗಿ ಇರಬಾರದೇ?”

“ಯಾಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ಕೋಪ? ತಡೀರಿ. ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀನಲ್ಲ”

“ನನಗೇನೂ ಕೋಪ ಬಂದಿಲ್ಲವಯ್ಯ. ಇಷ್ಟೊಂದು ತಡವಾಗಿದೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ.”

“ಕೆಲಸದ ಮಾತು ಹಾಗಿರಲಿ. ನಮ್ಮ ಒಪ್ಪಂದ ನೆನಪಿಡಬೇಕಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರೂ ನಡೆಸಬೇಕಲ್ಲ”

ಧಣಿ ಕೋಪವನ್ನು ತಡೆದ.

ನಜೀರ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಾಲೆಳೆಯುತ್ತಾ ಜಮೀನಿಗೆ ನಡೆದ. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನವೇ ಆಗಿತ್ತು.

“ಈ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಹೇಗೂ ಊಟದ ಹೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಮಾಡೋಣ. ಆಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರಾಯಿತು” ಎಂದ ನಜೀರ.

ಸರಿ. ಊಟ ಆಯಿತು. “ನಾವು ದುಡಿಯುವ ಜನ ಸ್ವಾಮಿ. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ನಿದ್ದೆ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ಶಕ್ತಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅಲ್ಲೇ ಒರಗಿದ ನಜೀರ. ಸಂಜೆಯವರೆಗೂ ಏಳುವ ಸೂಚನೆಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

“ಏಳಯ್ಯ ದೊರೆ ಮಗನೇ. ನಾಚಿಕೆ ಎನ್ನುವುದೇ ನಿನಗಿಲ್ಲವೇನಯ್ಯ? ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದವರನ್ನು ನೋಡು. ಅವರ ಜಮೀನಿನ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ನೀನು ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಶುರು ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ” ಮಾಲೀಕ ನಜೀರನನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿ ಎಚ್ಚರಿಸಿದ.

“ಸ್ವಾಮಿ! ನಿಮಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಕೋಪ ಏರಿದೆ ಅಲ್ಲವೇ?” ಎಂದ ನಜೀರ ತಣ್ಣಗೆ.

“ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ. ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ನಡಿ ಎಂದೆ ಅಷ್ಟೆ”

“ಅಷ್ಟೇನಾ? ಬಿಡಿ. ನಡೀರಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ”

ಇಬ್ಬರೂ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ಮನೆಗೆ ನೆಂಟರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಆ ಶ್ರೀಮಂತನಿಗೆ ತೀರಾ ಬೇಕಾದವರು. ಕುರಿ ಮಾಂಸದ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡ ಶ್ರೀಮಂತ. ನಜೀರನನ್ನು ಕರೆಸಿ,

“ಹೋಗಯ್ಯ. ಮಂದೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರಿ ಹಿಡಿದು ಕಡಿದು ತಾ” ಎಂದ

“ಯಾವ ಮರಿ ಕಡೀಲಿ ಸ್ವಾಮಿ?”

“ಯಾವುದೋ ಕೈಗೆಸಿಕ್ಕಿದ್ದು. ಹೋಗಯ್ಯ ಅಂದರೆ” ಬೇಸರಿಸಿ ನುಡಿದ ಧಣಿ.

ನಜೀರ ಹೊರಗೆ ಹೋದ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರು ಓಡುತ್ತಾ ಬಂದು,

“ರೀ ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಮ್ಮ ಸೇವಕನ ತಲೆ ಕೆಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಅವನು ಮಂದೆಯ ಎಲ್ಲ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಕಡಿದೂ ಕಡಿದೂ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾನೆ” ಎಂದರು.

ನಜೀರ್ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ

ಶ್ರೀಮಂತನ ತಲೆ ಗಿರ್ರೆಂದಿತು. ಹೊರಗೋಡಿದ. ನೋಡುವುದೇನು? ತನ್ನ ಕುರಿಮಂದೆಯ ಬಹುಪಾಲು ಕುರಿಗಳು ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಆ ನಜೀರ ಇನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಒಂದೊಂದೇ ಕುರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರಿಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾನೆ.

“ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪಿ. ನಿನ್ನ ಮನೆ ಹಾಳಾಗ. ಏನೋ ಇದು? ನನ್ನ ಹಾಳುಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟೆಯಲ್ಲೋ, ಎಂದು ರೇಗಲಾರಂಭಿಸಿದ.

“ಅಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿ, ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ಕಡಿ ಅಂತ ನೀವೇ ಅಲ್ಲವೇ ಹೇಳಿದವರು? ನನಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸಿಕ್ಕಿದವು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಡಿದೆ. ಈಗ ನೋಡಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಕೋಪ ಬಂದಂತಿದೆ”

ಶ್ರೀಮಂತನ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಹೋಯಿತು. “ಕೋಪ ಎಲ್ಲಿ ಬಂತಯ್ಯ? ನನ್ನ ಇಡೀ ಕುರಿ ಮಂದೆಯನ್ನು ತರಿದು ಬಿಟ್ಟೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ”.

“ಅಷ್ಟೇನಾ? ಸರಿ ಬಿಡಿ. ನಿಮಗೆ ಕೋಪ ಬಂದಿಲ್ಲ ಅಂದಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ನನ್ನದೇನೂ ತಕರಾರಿಲ್ಲ” ಎಂದ ನಜೀರ.

ಮತ್ತಷ್ಟು ತಿಂಗಳುಗಳು ಕಳೆದವು. ನಜೀರ ತನ್ನದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದ. ಧಣಿಗೆ ಸಾಕೋಸಾಕಾಯಿತು. ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯುವುದು ಬಾಕಿ ಎನ್ನಿಸಿತು. ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ “ಸಾಕಪ್ಪಾ ಇವನ ಸಹವಾಸ. ಹೇಗೋ ಇವನು ತೊಲಗಿದರೆ ಸಾಕು” ಎನ್ನುವಲ್ಲಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದ.

ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಂದದಂತೆ ವಸಂತದ ಮೊದಲ ಕೋಗಿಲೆ ಕೂಗುವವರೆಗೂ ನಜೀರ ಅಲ್ಲೇ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಶ್ರೀಮಂತ ಯೋಚಿಸಿ ಹಣ್ಣಾದ. “ಈ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ನಜೀರ ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಾನು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತೇನಷ್ಟೆ” ಎಂದುಕೊಂಡ.

ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದ. “ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಮರದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರು. ನಾನು ಆ ಪಾಖ ನಜೀರನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ಅವನಿಗೆ ಕೇಳುವಂತೆ ನೀನು ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಗೆ ಕೂಗು” ಎಂದು ಅವಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದ.

ಹೆಂಡತಿ ಮರದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಕಾದಳು. ಶ್ರೀಮಂತ ಮನೆಗೆ ಬಂದ.

“ಲೋ ನಜೀರ, ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಬರೋಣ. ಕಾಡಿಗೆ ನಡಿ” ಎಂದ. ನಜೀರ ಧಣಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಾಡಿಗೆ ಬಂದ.

ಮಾಲೀಕನ ಹೆಂಡತಿ ರಾಗವಾಗಿ ‘ಕುಹೂ ಕುಹೂ’ ಎಂದಳು.

“ಅಂತೂ ವಸಂತ ಕಾಲಿಟ್ಟಿತು. ಮೊದಲ ಕೋಗಿಲೆ ಕೂಗಿತಲ್ಲವೇ? ನಿನಗಿನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ. ನೀನು ನನ್ನಲ್ಲಿನ್ನು ದುಡಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ” - ಮಾಲೀಕ ನಜೀರನಿಗೆ ಹೇಳಿದ.

ನಜೀರನಿಗೆ ಧಣಿಯ ತಂತ್ರ ಅರ್ಥವಾಯಿತು.

“ಛೇ, ಇನ್ನೂ ಚಳಿಗಾಲವೇ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ಕೋಗಿಲೆ ಕೂಗುವುದೆಂದರೇನು? ಈ ಕೋಗಿಲೆ ತೀರಾ ಅಪರೂಪದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ನಾನದನ್ನು ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಂದು ಬೀಳಿಸುವೆ. ಅಪರೂಪದ ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಾಣುವೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಬಂದೂಕನ್ನು ಮರದ ಕಡೆಗೆ ಗುರಿಯಿಟ್ಟ. ಧಣಿ ಹಾರಿ ಬಂದೂಕನ್ನು ಹಿಡಿದ, ನಜೀರನ ಕೈಯನ್ನು ತಳ್ಳಿದ.

“ಅಯ್ಯೋ ಮನೆಹಾಳ, ನಿನ್ನ ಕಾಟವನ್ನು ನಾನಿನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರೆ.”

“ಆಹಾ! ಈಗಂತೂ ನಿಮಗೆ ಕೋಪ ಬಂದಿರುವುದು ನಿಜ. ಹೌದಲ್ಲವೇ?” ಆತುರದಿಂದ ಕೇಳಿದ ನಜೀರ.

“ಹೌದೋ ಪಾಪಿ. ನನಗೆ ಕೋಪ ಬಂದಿದೆ. ತುಂಬಾ ಬಂದಿದೆ. ಈಗೇನು? ನಿನಗೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಹೊನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ತಾನೆ? ನಡಿ ಮನೆಗೆ. ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ತೊಲಗಿದರೆ ನಾನು ಬದುಕಿದಂತೆ”

ಶ್ರೀಮಂತ ಕೊಟ್ಟ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಹೊನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರವನ್ನು ನಜೀರ ತೆಗೆದು,

ಸಾಹುಕಾರನಿಗೆ ನಜೀರ್ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ

“ಸ್ವಾಮಿ, ಇದು ನಮ್ಮಣ್ಣ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲಪತ್ರಕ್ಕೆ ವಜಾ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅವನನ್ನು ದುಡಿಸಿ ತಂತ್ರ ಹೂಡಿ ಅವನ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಅದೇ ತಂತ್ರದಿಂದ ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗೋಳಾಡಿಸಿದೆ. ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಬೀಳಿಸಲೆಂದೇ ನೀವು ಹಳ್ಳ ತೋಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದೇ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ನೀವೇ ಬೀಳಬೇಕಾಗಿಯೂ ಬರಬಹುದು.”

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಉಳಿದ ಸಾವಿರ ಹೊನ್ನನ್ನು ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಬಿಗಿದು ಮಿಷಿಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ನಡೆದ ನಜೀರ.

***

೨. ಕಲಿರಾಮ

ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ರೈತನಿದ್ದ. ರಾಮ ಎಂದು ಅವನ ಹೆಸರು. ಬಲು ಸೋಮಾರಿ. ಜೊತೆಗೆ ಪುಕ್ಕಲ. ಏನೊಂದೂ ಮಾಡಲಾರ. ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆಂಡತಿಯ ಸೆರಗಿನ ಮರೆಯಲ್ಲೇ ಕಾಲ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ. ಊರಿನ ಜನ ಅವನನ್ನು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಲು ಕಲಿರಾಮ ಎಂದು ಅಡ್ಡ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಿಜವಾಗಿ ಅವನು ಪುಕ್ಕಲರಾಮನೇ ಆಗಿದ್ದ.

ಬೆಳದಿಂಗಳು ಹರಡಿದ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ. ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪುಕ್ಕಲರಾಮನೂ ಇದ್ದ. ಹರಡಿದ ಬೆಳದಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ರಾಮನಿಗೆ ಏನೋ ಉತ್ಸಾಹ ನುಗ್ಗಿ ಬಂತು. “ಎಂಥಾ ಅದ್ಭುತ ರಾತ್ರಿ! ಇಂಥಾ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ತರುಬಿ ದರೋಡೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಂಪತ್ತು ಸಿಗಬಹುದು! ನಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ತುಂಬಿದರೆ ನಿನಗೂ ಸಂತೋಷವಾಗುವುದು” ಎಂದು ಹೆಂಡತಿಯ ಮುಖ ನೋಡಿ ಹೇಳಿದ.

“ತಲೆಯೆಲ್ಲಾ ಹರಟಬೇಡಿ. ಹೊರಗೆ ಕಾಲಿಡೋದು ಅಂದರೆ ಆಗದ ಪುಕ್ಕಲ ರಾಮ! ಮಾತಾಡೋದು ನೋಡಿದರೆ ದರೋಡೆ ಬೇರೆ ಮಾಡತಾರಂತೆ. ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಒಳಗೆ ನಡೀರಿ. ಮಲಗುವಿರಂತೆ” ಅಂತ ಗೇಲಿ ಮಾಡಿದಳು ಹೆಂಡತಿ.

ಏಕೋ ರಾಮನಿಗೆ ಮೈಯೆಲ್ಲ ಉರಿಯಿತು. “ಅದಕ್ಕೇ ಹೆಂಗಸಿನ ಬುದ್ಧಿ ಅನ್ನೋದು. ಸಾಹಸದಿಂದ ದರೋಡೆ ಮಾಡುತ್ತೀನಿ. ಮನೇ ತುಂಬಾ ಹೊನ್ನು ತುಂಬಿಸುತ್ತೀನಿ ಅಂದರೆ ಬೇಡ ಬೇಡ ಅಂತ ತಡೀತಿದೀಯಲ್ಲ! ಅಯ್ಯೋ ಮಂಕುದಿಣ್ಣೆ” ಅಂತ ಬೈದ.

ಹೆಂಡತಿ ಪುಕ್ಕಲರಾಮನ ಈ ಧಿಮಾಕಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಳು. ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಬುದ್ಧಿಯವನಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವಳ ಅನುಭವ.

ಅವಳು ಧಡಕ್ಕನೆ ಎದ್ದಳು. ಸೀದಾ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಳು.

“ಹೋಗು ಹೋಗು. ತಾಕತ್ತಿದ್ದರೆ ದರೋಡೆ ಮಾಡಿ ಬಾ, ನನ್ನ ಕಲಿರಾಮ” ಎಂದು ಕೂಗಿ ಹಂಗಿಸಿದಳು.

ಅವಳು ಹಾಗೆ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇ ರಾಮನ ಜೀವ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂತು. ‘ಅಯ್ಯೋ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯೇ, ದಮ್ಮಯ್ಯಾ’ ಎಂದು ಗೋಗರೆದ.

ಅವಳೋ ಜಗ್ಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಪುಕ್ಕಲುರಾಮ ಗೋಗರೆಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. ಸೊರಗಿ ಸಾಕಾಗಿ ಅಲ್ಲೇ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಉರುಳಿಕೊಂಡ.

ಚಳಿಯಿಂದ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಕಂಗೆಟ್ಟ ರಾಮ. ಜೊತೆಗೆ ಮುತ್ತಿದ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟ ಬೇರೆ. ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಕಾಡಿಸಿದ ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯೆನೋ ರಾಮನಿಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೈ ಎತ್ತಿ ಹೊಡೆಯುವವರಾರು ಎಂಬ ಸೋಮಾರಿತನ. ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಕಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇದ್ದವು. ರಾಮ ಬೈದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದ.

ನಸುಕು ಹರಿಯಿತು. ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ರಾಮನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಸುತ್ತುತ್ತಾ ಧಾಳಿ ನಡೆಸಿಯೇ ಇದ್ದವು. ರಾಮನಂಥವನಿಗೂ ಇನ್ನು ತಡೆಯಲಾಗದು ಎನಿಸುವಷ್ಟು ಕಾಡಿದವು. ರಾಮ ತನ್ನ ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿದ. ಟಪ್ ಎಂದು ಕೈ ಬಡಿದ. ಒಂದಷ್ಟು ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಸತ್ತು ಅವನ ಸುತ್ತಲೂ ಬಿದ್ದವು.

“ವಾಹ್! ಎಷ್ಟೊಂದನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಂದು ಬಿಟ್ಟೆ!” ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸತ್ತ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಎಣಿಸತೊಡಗಿದ.

ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸಿ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುತ್ತಿರುವ ಕಲಿರಾಮ

ಸ್ವಲ್ಪ ಎಣಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಅವನಿಗೆ ಬೇಸರ ಬಂತು.

“ಎಣಿಸುವುದೇನು ಬಂತು? ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿಕೊಂಡ.

“ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ನನಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದೆ. ಒಂದೇ ಏಟಿಗೆ ಸಾವಿರ ಜೀವಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಡಬಲ್ಲೆ! ಹಾಗಿರುವಾಗ ಈ ಹೆಂಡತಿಯ ನೆರವಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕುವುದೊಂದು ಕಷ್ಟವೇ?” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಎದ್ದ. ಸೀದಾ ನಡೆದು ಬಂದು ಊರಿನ ಹನುಮನ ಗುಡಿಯನ್ನು ಸೇರಿದ. ಅಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿ ಗುಡಿಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದ.

“ನಮಸ್ಕಾರ ಸ್ವಾಮಿ” ಅಂದ ರಾಮ.

“ನಮಸ್ಕಾರ ಕಲಿರಾಮರೇ” ಎಂದು ತಮಾಷೆ ಮಾಡಿದ ಪೂಜಾರಿ.

“ಹಾಗೇಕೆ ಗೇಲಿ ಮಾಡುವಿರಿ ಪೂಜಾರರೇ? ಇಂದು ಏನು ನಡೆಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ” ಎಂದು ಆರಂಭಿಸಿದ. ಸೊಳ್ಳೆ ಸಂಹಾರವನ್ನು ಪರಾಕ್ರಮದ ಕತೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ವಿವರಿಸಿದ. ತನ್ನ ಕಲಿತನವನ್ನು ಹೊಗಳಿಕೊಂಡ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ.

“ಸ್ವಾಮಿ ನನಗೆ ಬರೆಯಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಸಾಹಸ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ನೀವು ನನ್ನ ಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಸಾಹಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಎರಡು ಮಾತು ಬರೆಯಿರಿ. ಆ ಬರಹವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಓದುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಸಾಹಸದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ” ಎಂದ.

ಪೂಜಾರಿಗೂ ಮೋಜಿನಿಸಿತು. “ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ ಅದಕ್ಕೇನಂತೆ?” ಎಂದ

ಕಲಿರಾಮ ಬಲಭೀಮ

ಭಯದ ಹೆಸರೇ ತಿಳಿಯದ ರಾಮ

ಎದುರಾದವರನು ಬೀಳಿಸುವ

ಒಂದೇ ಏಟಿಗೆ ಸಾವಿರವ

ಎಂದು ಹಾಡುಕಟ್ಟಿ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆದ.

“ತೆಗೆದುಕೋ ಬಹುಮಾನ ಪತ್ರ” ಎಂದು ಗೇಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೊಟ್ಟ ಪೂಜಾರಿ.

ರಾಮ ಬಟ್ಟೆಯ ಚೂರನ್ನು ಒಂದು ಹಳೆಯ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದ ಮೊಂಡು ಕತ್ತಿಗೆ ಸುತ್ತಿದ. ಬಾವುಟ ಎಂಬಂತೆ ಭಾವಿಸಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ. ಒಂದು ಕತ್ತೆಯನ್ನು ಏರಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಆಚೆ ನಡೆದ.

ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂಬ ಅರಿವೂ ಇಲ್ಲದೆ ರಾಮ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. ಒಂದು ಕಾಡು ಸೇರಿದ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡವನಂತೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದ.

ಅದಾಗಲೇ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಬಹಳ ದೂರ ಬಂದಿರುವುದು ತಿಳಿಯಿತು. ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಲು ದಾರಿ ತಿಳಿಯದಾಯಿತು. ಒಮ್ಮೆಲೇ ಮತ್ತೆ ಭಯ ತುಂಬಿ ಬಂತು. ಏನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ಭಯವನ್ನು ಮರೆಯಲು ಜೋರಾಗಿ ಹಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದ. ತನಗೆ ತಾನೇ ಮಾತಾಡಿದ. ಕತ್ತೆಯನ್ನು ಬಯ್ಯ.

ಜೋರುಜೋರಾಗಿ ಕಿರುಚುತ್ತಿದ್ದ ರಾಮನನ್ನು ನೋಡಿನೋಡಿ ಕತ್ತೆಗೆ ಏನನ್ನಿಸಿತೋ! ಅದೂ ಅರಚಲು ಆರಂಭಿಸಿತು. ರಾಮನ ಮಾತು ಕತ್ತೆಯ ಅರಚುವಿಕೆ ಒಂದೇಸಮನೆ ಜೋರುಜೋರಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಗದ್ದಲಕ್ಕೆ ಕಾಡಿನ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಬೆದರಿ ಹಾರಿದವು. ಮೊಲಗಳು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಬಿಲ ಸೇರಿದವು.

ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತೆ ರಾಮನ ಭಯ ಹೆಚ್ಚಿತು. ತನ್ನ ಹಿಂದೆಯೇ ಯಾರೋ ಹೊಂಚಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ! ಈಗಲೋ ಆಗಲೋ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ! ಎನಿಸತೊಡಗಿತು. ಅವನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಜೋರಾಗಿ ಕೂಗಲು ಮೊದಲಿಟ್ಟ. ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡವರ ಎದೆ ನಡುಗಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಕೂಗತೊಡಗಿದ.

ನಿಜಕ್ಕೂ ಆ ಕಾಡಿನ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ತನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯ ಕಡೆ ಹೊರಟಿದ್ದ. ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ದಾರಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಕುದುರೆಯಿಂದ ಇಳಿದು ಕುದುರೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಹೊರಟಿದ್ದ.

ರಾಮನ ಕೂಗಿನಿಂದ ರೈತ ಬೆಚ್ಚಿದ. ಯಾರೋ ದರೋಡೆಕೋರರಿರಬಹುದು ಎಂದು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು ದೌಡಾಯಿಸಿದ.

ರಾಮ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ. ಮಾಲೀಕರಿಲ್ಲದ ಕುದುರೆ ಸಜ್ಜಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ! ಅವನಿಗಿನ್ನೇನು ಬೇಕು? ಕತ್ತೆಯಿಂದ ಇಳಿದ. ಕುದುರೆ ಹತ್ತಿದ.

ಕುದುರೆ ಎಷ್ಟು ದೂರ ದೌಡಾಯಿಸಿ ಬಂತು ಎನ್ನುವುದು ಆ ರಾಮನಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ ಕಾಣಿಸಿತು. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯದಾಯಿತು.

ಅಲ್ಲೊಂದು ಮದುವೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ರಾಮ ಸೀದಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ. ಜನ ನೋಡಿದರು. “ಬನ್ನಿ ಸ್ವಾಮಿ ಬನ್ನಿ. ಇಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ. ದಯಮಾಡಿ ಹೀಗೆ ಬನ್ನಿ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು.

ರಾಮನಿಗೆ ಬೆರಗು! ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡುತ್ತಾ ಅವರು ತೋರಿಸಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತ. ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆದರು. ಹೋಗಿ ಊಟ ಮಾಡಿದ. ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಉಪಚಾರ ನಡೆಯಿತು.

ಅಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲ ಒಬ್ಬರ ಮುಖವನ್ನು ಒಬ್ಬರು ನೋಡುತ್ತಾ ಏನೇನೋ ಸನ್ನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೆರಗುಗೊಂಡು ರಾಮನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮನೆಯಾತ ಬಂದು ರಾಮನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ. ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಅತಿಥಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ.

ಕಲಿರಾಮ ಬಲಭೀಮ
ಭಯದ ಹೆಸರೇ ತಿಳಿಯದ ರಾಮ
ಎದುರಾದವರನು ಬೀಳಿಸುವ
ಒಂದೇ ಏಟಿಗೆ ಸಾವಿರವ

ಎಂದು ರಾಮನ ಬಾವುಟವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಹಾಡಿದ.

ಮದುವೆಯ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಾತುಗಾರನಿದ್ದ. ತನಗೆ ತಿಳಿಯದ ಸಂಗತಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ, ಅವನೆಂದ:

“ಕಲಿರಾಮ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ನೋಡಿದ್ದು. ಗುರುತು ಸಿಗಲಾರದಷ್ಟು ಬದಲಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಅವರು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ರೈಲು ಬಿಟ್ಟು.

ಒಬ್ಬರು ಮೊದಲಿಟ್ಟದ್ದೇ ಸಾಕು. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ‘ನನಗೂ ಗೊತ್ತು, ನನಗೂ ಗೊತ್ತು’ ಎನ್ನುತ್ತಾ ರೈಲು ಬಿಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಕತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಹೇಳಿದರು.

ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂದೇಹ.

‘ಅಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನಾದರೆ ನೌಕರು ಚಾಕರರು ಯಾರೂ ಯಾಕಿಲ್ಲ?’ ಅಂದರು.

“ಅಲ್ಲೇ ವಿಶೇಷ ಇರೋದು. ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ನನ್ನ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಕಾದಿರುವಾಗ ಸೇವಕರು ಅಂತ ಕೆಲವರನ್ನು ಯಾಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ” ಅಂದನೆ ಕಲಿರಾಮ.

“ಅದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಅಂಥಾ ಧೀರನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದ ಮೊಂಡು ಕತ್ತಿ ಇದೆಯಲ್ಲಾ!”

“ಅಲ್ಲೇನಪ್ಪ ಅವನ ಸಾಹಸ ಇರೋದು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಸಾಹಸವನ್ನು ಯಾರೂ ಬೇಕಾದರೂ ಮೆರೆಯಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಕಲಿರಾಮನು ಈ ಮೊಂಡು ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟ ಒಂದೇ ಏಟಿಗೆ ಸಾವಿರ ಸಾವು ಗೊತ್ತೇ?”

ಸರಿ. ಸಂದೇಹ ಪರಿಹಾರವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಗೌರವದಿಂದ ರಾಮನನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿದರು.

ಕಲಿರಾಮ ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪಿಯೂ ಬಾಯಿ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣು ಕೈಗಳನ್ನು ಸನ್ನೆ ಮಾಡುವವನಂತೆ ತಿರುಗಿಸಿದ. ಮುಖದ ತುಂಬಾ ನಗುವನ್ನು ತುಂಬಿ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದ. ನೆರೆದ ಜನ ಆ ನಗುವಿಗೆ, ಆ ಸನ್ನೆಗೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಅರ್ಥ ಹಚ್ಚಿದರು.

ಸಮಾರಂಭ ಮುಗಿಯಿತು. ಜನ ತಾವು ಹೋದ ಬಂದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮನ ಸಾಹಸ ಕುರಿತು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕಲಿರಾಮ ಬಲಭೀಮ
ಭಯದ ಹೆಸರೇ ತಿಳಿಯದ ರಾಮ
ಎದುರಾದವರನು ಬೀಳಿಸುವ
ಒಂದೇ ಏಟಿಗೆ ಸಾವಿರವ

ಎನ್ನುತ್ತಾ ಹಾಡಿದರು. ಕತೆಗೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿದವು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಸಾಕು. 'ಕಲಿರಾಮ' ಎಂದೇ ಹೆಸರು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರು.

ಕಲಿರಾಮ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟ. ಒಂದು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲನ್ನು ಸೇರಿದ. ಕುದುರೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹುಲ್ಲುತಂದು ದಣಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಕುದುರೆಯಿಂದ ಇಳಿದ. ತಾನೂ ಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಗೆಯೇ ಒರಗಿದ. ಕೈಲಿದ್ದ ಬಾವುಟ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದ ಮೊಂಡುಗತ್ತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ನೆಟ್ಟ.

ಆ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಒಂದು ಗುಡ್ಡದ ಬುಡದಲ್ಲಿತ್ತು. ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಅರಮನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏಳು ಜನ ರಾಕ್ಷಸರು ಇದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ರಾಮನು ಮಲಗಿದ್ದು ಕಂಡಿತು. "ತಮ್ಮ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮಲಗಿರುವ ಇವನಾರಪ್ಪ" ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಗುಡ್ಡ ಇಳಿದರು.

ರಾಮ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ. ರಾಕ್ಷಸರು ಬಂದರು. ಬಾವುಟವನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದುದನ್ನು ಓದಿದರು.

ಕಲಿರಾಮ ಬಲಭೀಮ
ಭಯದ ಹೆಸರೇ ತಿಳಿಯದ ರಾಮ

ಎದುರಾದವರನು ಬೀಳಿಸುವ

ಒಂದೇ ಏಟಿಗೆ ಸಾವಿರವ

ಮದುವೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದವರು ಸಾರುತ್ತಿದ್ದ ಕತೆಯನ್ನು ರಾಕ್ಷಸರು ಕೇಳಿದ್ದರು.

“ಓ! ಇವನೇ ಕಲಿರಾಮ!” ಎಂದು ಬೆರಗಾದರು. ಅವನು ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನೇ ಕಾದು ನಿಂತರು.

ಕಲಿರಾಮ ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು. ಎದುರಿಗಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇ ಕಂಗಾಲಾದ. ಕಾಲುಗಳು ನಿಲ್ಲಲಾರದೆ ಥರಗುಟ್ಟಿದವು. ಕತ್ತಿಯನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿ ಹಿಡಿದ. ಭಯದಿಂದ ರಕ್ತವೆಲ್ಲ ಮುಖಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿತು.

“ಕಲಿರಾಮನಿಗೆ ಕೋಪ ಏರಿದೆ. ಮುಖದ ಕೆಂಪು ಅದನ್ನು ಸಾರುತ್ತಿದೆ. ತನ್ನ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನೇನು ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಗಿಸಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ” ಎಂದುಕೊಂಡರು ಅವರು.

“ಕಲಿರಾಮನೇ ಶಾಂತನಾಗು. ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಕ ನೀನೇ. ನಮ್ಮ ಅರಮನೆಗೆ ಬಾ. ಸುಂದರಿಯಾದ ನಮ್ಮ ತಂಗಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗು. ರಾಜನಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳು” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು.

ರಾಮನಿಗೆ ಏನೋ ಹೊಳೆಯಿತು. ಬಾಯಿ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಅವರೊಂದಿಗೆ ನಡೆದ. ರಾಕ್ಷಸರ ತಂಗಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾದ. ರಾಜಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಕಾಲ ಕಳೆದ.

ಊರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಪತ್ತು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಬಂತು. ಕಾಡಿನ ಹುಲಿಯೊಂದು ಜನರನ್ನು ಕಂಗಾಲು ಮಾಡಿತು. “ಈ ಹುಲಿಯ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಧೀರನಾರು?” ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದರು.

ಕಲಿರಾಮನು ಶಾಂತನಾಗಲಿ ಎಂದು ರಾಕ್ಷಸರು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಎಲ್ಲರೂ ಕಲಿರಾಮನ ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕರು. ಹುಲಿ ಎಂಬ ಮಾತು ಕೇಳಿಯೇ ಕಲಿರಾಮ ಅರ್ಧ ಸತ್ತಂತೆ ಆದ. ಹೇಗಿದ್ದವನು ಹಾಗೆಯೇ ಅರಮನೆಯಿಂದ ಧಾವಿಸಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದ. ಒಂದೇ ಓಟ ಕಿತ್ತ. ಹೇಗಾದರೂ ಇಲ್ಲಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆ ಸೇರಿದರೆ ಸಾಕು' ಎಂದು ನಿಲ್ಲದೆ ಓಡಿದ.

“ಎಂಥಾ ಧೀರ! ಹುಲಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಬರಿ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಹೊರಟನಲ್ಲ!” ಎಂದು ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟರು ಜನ.

ಅವನ ಸುಂದರಿ ಹೆಂಡತಿ ಮಾತ್ರ “ಹೋಗಿ ಅವನನ್ನು ತಡೆಯಿರಿ. ಆಯುಧಗಳನ್ನಾದರೂ ಒಯ್ಯಲಿ” ಎಂದಳು.

ಆಯುಧಗಳನ್ನು ತಂದು ತುಂಬಿದರು. ಕುದುರೆಯನ್ನೂ ತಂದರು. ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿದರು.

ಕಲಿರಾಮ ದೌಡಾಯಿಸಿದ. ಇವರೆಲ್ಲರ ಕಣ್ಣುತಪ್ಪಿಸಿ ಪಾರಾಗುವುದೊಂದೇ ಅವನ ಮುಂದೆ ಈಗಿರುವ ಗುರಿ.

ಕಾಡು ಸೇರಿದ. ಮರವೇರಿ ಕುಳಿತರೆ ವಾಸಿಯಲ್ಲವೇ ಎನಿಸಿತು. ಕುದುರೆಯಿಂದ ಧುಮುಕಿ ಚಕಚಕನೆ ಮರವೇರಿ ಕುಳಿತ. ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಧೈರ್ಯಸಾಲದೆ ಅವನ ಮೈಯಿಡೀ ನಡುಗತೊಡಗಿತು.

ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹುಲಿಯೂ ಅಲ್ಲೇ ಬರಬೇಕೆ? ಅದನ್ನು ಕಂಡದ್ದೇ ರಾಮನ ನಡುಕ ಹೆಚ್ಚಿತು.. ಕೈಕಾಲು ಸ್ವಾಧೀನ ತಪ್ಪಿ ಧೊಪ್ಪನೆ ಕೆಳಗೆ ಉರುಳಿದ.

ಕೆಳಗೆ ಉರುಳಿದ್ದು ಸೀದಾ ಹುಲಿಯ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ! ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಹುಲಿ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾಯಿತು. ದಿಕ್ಕುತೋಚದೆ ಕಂಡಕಂಡಲ್ಲಿ ಓಡತೊಡಗಿತು. ಹೆದರಿದ ರಾಮ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಅದರ ಜುಟ್ಟನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಕೂತ.

ಕಲಿರಾಮನ ಹುಲಿ ಸವಾರಿ

ಜನ ಈ ವಿಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದರು. ನೋಡಿ ದಂಗಳಾದರು. “ನಮ್ಮ ಕಲಿರಾಮನಿಗೆ ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲ. ಹುಲಿಯನ್ನು ಪಳಗಿಸಿ ಕುದುರೆಯನ್ನುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನಲ್ಲಾ” ಎಂದು ಬೆರಗಾದರು.

ಕೈಲಿದ್ದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸುತ್ತುವರೆದು ನೆರವಿಗೆ ಬಂದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಹುಲಿಯನ್ನು ತಿವಿದು ಕೊಂದರು.

ಕಲಿರಾಮನಿಗೆ ಜೀವಬಂತು. ಸಾವರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನೆಂದ,

“ಛೇ ಎಂಥಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿರಿ! ನನ್ನ ಸವಾರಿಗೆಂದು ಆ ಹುಲಿಯನ್ನು ಪಳಗಿಸಿದ್ದೆ. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಯಿತು.”

ಸುದ್ದಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಹಬ್ಬಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಕಲಿರಾಮನನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳುವವರೇ!

ಕಲಿರಾಮನ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನೆರೆಯ ರಾಜನಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂತು. ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಗೆಲ್ಲುವೆ ಎಂದು ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಬಂದ.

“ಯುದ್ಧ” ಎಂಬ ಮಾತು ಕೇಳಿದ್ದೇ ಕಲಿರಾಮನ ಜಂಘಾಬಲ ಉಡುಗಿಹೋಯಿತು.

‘ಏನಪ್ಪಾಗತಿ’ ಎಂದುಕೊಂಡ.

“ಈ ಯಾವ ಸುಖವೂ ಬೇಡ. ಈ ಜಂಜಾಟವೂ ಬೇಡ. ನನ್ನ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಆಯಸ್ಸು” ಎಂದುಕೊಂಡವನೇ ಅರಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದ. ಕಾಲು ಹೊದಲ್ಲಿಗೆ ಓಡತೊಡಗಿದ.

ಜನ ಬರಿಗೈಯಲ್ಲಿ ಧೀರ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ತಿಳಿದರು. ಹೇಗಾದರೂ ತಾವೂ ನೆರವಾಗಬೇಕೆಂದು ಧಾವಿಸಿ ಬಂದರು. ಆಯುಧಗಳನ್ನು ತಂದರು.

ಸುಂದರಿ ಹೆಂಡತಿಯಂತೂ ತನ್ನ ಅಣ್ಣಂದಿರಾದ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಅವನ ಬೆಂಗಾವಲಿಗೆ ಅಟ್ಟಿದಳು.

ವೈರಿ ರಾಜನಿಗೆ ಸುದ್ದಿ ಹೋಯಿತು. “ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಕಲಿರಾಮನು ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿ ಬರಿಗೈಯಿಂದಲೇ ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟನಂತೆ.

ರಾಜನಿಗೆ ಕಲಿರಾಮನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ನೆನೆದು ಭಯವಾಯಿತು. ಅವನು ತನ್ನ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಕಾಲಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಲು ಯೋಚಿಸಿದ.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಇನ್ನೊಂದು ಸುದ್ದಿ! “ಕಲಿರಾಮನ ಜೊತೆ ಏಳು ಮಂದಿ ರಾಕ್ಷಸರೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ! ಕಲಿರಾಮನಿಗೆ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರಂತೆ!”

ಹೌದು. ಓಡಿದ ಕಲಿರಾಮನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಒಂದು ಯುದ್ಧದ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ರಾಕ್ಷಸರು ಕೂರಿಸಿದ್ದು ನಿಜ. ಅವನಿಗೆ ನೆರವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಆದರೆ ರಾಮ ಹೆದರಿ ಕಂಗಾಲಾದ. ಆ ಕುದುರೆಯ ವೇಗದ ಓಟವನ್ನು ತಡೆಯದಾದ. ಮೈ ಬೆವರಿ ನಡುಗಲಾರಂಭಿಸಿತು. ತಾನನ್ನು ಬಿಳುವುದು ಖಂಡಿತ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ತೋರಿತು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರ. ‘ಇದನ್ನು ಹಿಡಿದು ಈ ಕುದುರೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವೆ’ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಮರದ ರೆಂಬೆಯನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದ.

ಆ ಮರವೋ ಒಣಗಿ ಜಳ್ಳಾಗಿ ನಿಂತಿತ್ತು! ಇವನು ಹಿಡಿದದ್ದೇ ಕುದುರೆಯ ವೇಗದ ಎಳೆತಕ್ಕೆ ಬಾಗಿತು! ಬೇರು ಸಹಿತ ಕಿತ್ತು ರಾಮನ ಕೈಸೇರಿತು.

ರಾಮನಿಗೆ ದಿಕ್ಕೇ ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ಕೈಗೆ ಬಂದ ಮರವನ್ನು ಗರಬಡಿದವನಂತೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದ. ಕುದುರೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿತ್ತು.

ಜನ ನೋಡಿ ದಂಗಾದರು. “ಭಲೇ ಕಲಿರಾಮ, ವೈರಿಯ ನಾಶಕ್ಕೆ ಮರವನ್ನೇ ಬೇರುಸಹಿತ ಕಿತ್ತು ಹಿಡಿದು ಹೊರಟಿದ್ದಾನೆ” ಎಂದು ಜಯಕಾರ ಮಾಡಿದರು.

ಎದುರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಈ ಭಯಂಕರ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ವೈರಿರಾಜ ನೋಡಿದ. ‘ಇನ್ನು ತನಗೆ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ನಡುಗಿದ. ಓಡಿಬಂದು ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದ.

ಕಲಿರಾಮನ ಸುತ್ತ ಜನ ನೆರೆದರು. ಜೈಜೈಕಾರ ಹಾಕಿದರು. ವೈಭವದ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆತಂದರು.

ಈ ಜಯಭೇರಿಯಿಂದ ಅವನ ಕೀರ್ತಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹರಡಿತು. ಅವನಿಗೆ ಎದುರಾಗುವವರೇ ಇಲ್ಲವಾಯಿತು.

ಜನ ‘ಪ್ರಭೂ ನಿಮ್ಮ ಧೈರ್ಯ, ನಿಮ್ಮ ಸಾಹಸ, ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಗೆ ಸಾಟಿಯೇ ಇಲ್ಲ’ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆದರೆ ಕಲಿರಾಮನಿಗೊಬ್ಬನಿಗೇ ಗೊತ್ತು ಒಳಗುಟ್ಟೇನು? ಎಂದು.

“ಧೈರ್ಯ, ಸಾಹಸ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಗಳು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೀರಿಸುವ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಅದೃಷ್ಟ ಮಾತ್ರವೇ. ಅದೃಷ್ಟ ಮಿಲಾಯಿಸಿ ಬಂದಾಗ ಮೆರೆಯಬಹುದು ಅಷ್ಟೆ. ಅದೃಷ್ಟ ನನ್ನೊಂದಿಗಿದೆ. ನಾನು ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದು ಒಳಗೊಳಗೆ ನಗುತ್ತಿದ್ದ. ಈ ಮೂರ್ಖ ಜಗತ್ತನ್ನು ಲೇವಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನೇನೋ ಎನ್ನುವಂತೆ! ■

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ನವಸಾಕ್ಷರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಿಂದ ಪದವಿ ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ 'ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನಾ ವಿಭಾಗ'ವನ್ನು ತೆರೆದಿದೆ. ಇದರ ಮೊದಲ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ನವಸಾಕ್ಷರರಿಗಾಗಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಂದುದು ಲೋಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ: ನವಸಾಕ್ಷರರಿಗಾಗಿ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಯುವ ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅವರು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಂತಸದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಕೂಡಲೇ ನಾಡಿನ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕರನ್ನು, ಭಾಷಾತಜ್ಞರನ್ನು, ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅವರೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಸಲಹೆ, ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾಯಿತು. ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಸ್ತು, ಭಾಷೆ, ಮುದ್ರಣ ವಿನ್ಯಾಸ, ಚಿತ್ರಗಳ ಮಹತ್ವ, ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಗುಣಮಟ್ಟ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಮಿತಿಯು ಅನೇಕ ಸಲ ಚರ್ಚಿಸಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿತು.

ನವಸಾಕ್ಷರರಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಮಾದರಿ, ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಭಾಷಾತಜ್ಞರಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅನುಭವಿ ಕ್ಷೇತ್ರಸಹಾಯಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಕಮ್ಮಟಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಅವರನ್ನು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಆಯ್ದ ಜಿಲ್ಲೆ, ತಾಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಈ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಕಲಿತವರಿಂದ ಮತ್ತು ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವವರಿಂದ ಅದರ ಗುಣದೋಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಗಣಕಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಯಿತು; ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಹಾಯಕರು ನೀಡಿದ್ದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ನಂತರ ನವಸಾಕ್ಷರರ ಅಪೇಕ್ಷೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವಿಷಯದ ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಪುಸ್ತಕ ರಚನೆಗೆ ತೊಡಗಲಾಯಿತು; ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕರು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ತಮ್ಮ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಅಂತಿಮ ರೂಪ ಕೊಟ್ಟರು. ಕಲಾವಿದರು ವಿಷಯಗಳಿಗೊಪ್ಪುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ನವಸಾಕ್ಷರರ ಬಳಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಅವರ ಮುಂದೆ ಪರಿಸಿ ನಂತರ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

ನಮ್ಮ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರೇ ಹೊರತು ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲ. ನೃಪತುಂಗ ಹೇಳುವಂತೆ ಅವರು "ಚದುರರ್ ನಿಜದಿಂ ಕುರಿತೋದದೆಯುಂ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣತ ಮತಿಗಳ್". ಅನುಭವದಲ್ಲಿ, ವಿವೇಕದಲ್ಲಿ, ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ, ತಿಳುವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಜನ ಚದುರರು. ಹೀಗೆಂದು ಅವರನ್ನು ಅಕ್ಷರದಲಿತರನ್ನಾಗಿಯೂ ಉಳಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರ ಕಲಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ. ಕಲಿಸುವ ಹೊಣೆ ಸರ್ಕಾರಗಳ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಮೇಲಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂದೋಲನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಅಕ್ಷರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಕಲಿತವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಯುವವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಕಲಿತವರು ಮರೆಯದಂತೆ, ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ನಾಡಿನ ಹಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ನಡೆಸಿದ ಒಂದು ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪತಾಳಿದೆ. ನವಸಾಕ್ಷರರು ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿರುವ ಉನ್ನತ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಹಾಗೂ ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಲೇಖಕರಿಗೆ, ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಪಾಲ್ಗೊಂಡವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳು. ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟು ಇಂತಹ ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಲೋಕಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಲೂಕೋಸ್ ವಲ್ಲತ್ತರೈ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ಓದುಗರು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ
ಕುಲಪತಿಗಳು
